

prima instanță: N. Corcea
instanța de apel: N. Traciuc, M. Anton și Iu. Cotruță

dosarul nr.2r-933/16

DECIZIE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Iuliana Oprea și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de către Jerebeatnicov Oleg și avocatul Frunză Adela, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Chirilovici Ruslan împotriva lui Jerebeatnicov Oleg cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2016, prin care s-a respins cererea lui Jerebeatnicov Oleg cu privire la repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal

c o n s t a t ă:

La 24 iunie 2015 Chirilovici Ruslan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Jerebeatnicov Oleg cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Chirilovici Ruslan a indicat că prin contractul din 06 martie 2012 a împrumutat lui Jerebeatnicov Oleg suma de 28300 euro.

Prin pct.2 al contractului Jerebeatnicov Oleg s-a obligat să restituie pînă la 25 martie 2012 suma de 15000 euro, iar pînă la 10 mai 2012 suma de 13300 euro.

Jerebeatnicov Oleg pînă la 01 septembrie 2012 a achitat doar suma de 3500 euro.

La adresările repetate de a rambursa împrumutul Jerebeatnicov Oleg mereu se scuza nejustificat și pînă în prezent nu a restituit datoria.

Conform contractului de împrumut din 06 martie 2012 Jerebeatnicov Oleg datorează suma de 24800 euro și dobînda de întârziere în mărime de 4705 euro.

La 30 iulie 2013 s-a adresat pîrîtului Jerebeatnicov Oleg cu reclamație solicitînd rambursarea împrumutului, însă pînă în prezent nu a primit răspuns.

Cere Chirilovici Ruslan încasarea de la Jerebeatnicov Oleg datoria în mărime de 24800 euro, dobînda de întârziere în mărime de 4705 euro și taxa de stat în mărime de 2500 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 16 octombrie 2015 s-a admis integral acțiunea lui Chirilovici Ruslan.

S-a încasat de la Jerebeatnicov Oleg în beneficiul lui Chirilovici Ruslan datoria în sumă de 24800 euro exprimați în lei moldovenești conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării prezentei hotărâri, dobânda de întârziere în sumă de 4705 euro exprimați în lei moldovenești conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării prezentei hotărâri și taxa de stat în mărime de 2500 lei.

S-a încasat de la Jerebeatnicov Oleg în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 16309, 44 lei.

La 01 martie 2016 Jerebeatnicov Oleg a depus apel împotriva hotărârii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 16 octombrie 2015 (f.d.52-57).

La 02 martie 2016 Jerebeatnicov Oleg a depus cerere solicitând repunerea în termen a apelului pe motiv că a făcut cunoștință cu hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 16 octombrie 2015 la 17 februarie 2016, nu a fost citat și nu i s-a comunicat dispozitivul hotărârii în termenul stabilit de lege (f.d.61).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 08 septembrie 2016 a respins cererea lui Jerebeatnicov Oleg cu privire la repunerea în termen a apelului și a restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal (f.d.80-83).

Prin mandatul nr.0873322 din 25 februarie 2016 avocatul Frunză Adela a fost împuternicită de Jerebeatnicov Oleg să-i acorde asistență juridică cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească etc. (f.d.69).

La 22 septembrie 2016 Jerebeatnicov Oleg și avocatul Frunză Adela au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel pentru soluționarea problemei în fond.

În motivarea recursului au invocat că apelul a fost depus în termenul legal de 30 zile din momentul când a făcut cunoștință cu dispozitivul hotărârii primei instanțe la 17 februarie 2016.

Pricina a fost examinată în absența sa, dispozitivul hotărârii nu a primit, iar semnăturile de pe avizele de recepție nu îi aparțin, fiind semnate de persoane necunoscute ce urmează a fi identificate de Procuratură.

A omis termenul de declarare a apelului întemeiat, a fost citat o singură dată la 04 septembrie 2015, ora 10.00 și a semnat doar pe avizul nr.2001047337 (f.d.36).

Pentru ședința de judecată din 16 octombrie 2015 când s-a emis dispozitivul hotărârii nu a fost citat legal, semnăturile de pe avizele de recepție DS2001092435AS și DS2001033683AS de la f.d.40 și 48 nu îi aparțin.

În ședința de judecată a instanței de apel a solicitat verbal efectuarea expertizei grafologice a avizelor de recepție.

La 08 septembrie 2016 în calitate de avocat nu a putut să se prezinte în ședința de judecată pe motiv că a fost bolnavă și s-a adresat la medic neprogramat, iar Jerebeatnicov Oleg a depus cerere de examinare a pricinii în lipsa sa fiind împuternicită să-i reprezinte interesele.

Instanța de apel i-a încălcat dreptul la un proces echitabil, era în drept să amâne ședința de judecată o singură dată în cazul când avocatul a fost în imposibilitate să se prezinte.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele motive.

În conformitate cu art.425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea la 08 septembrie 2016 (f.d.80-83).

Prin urmare, recursul declarat la 22 septembrie 2016 de Jerebeatnicov Oleg și avocatul Frunză Adela împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele pricinii rezultă că Chirilovici Ruslan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Jerebeatnicov Oleg cu privire la încasarea datoriei în mărime de 24800 euro, dobânzii de întârziere în mărime de 4705 euro și taxei de stat în mărime de 2500 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 16 octombrie 2015 s-a admis integral acțiunea, s-a încasat de la Jerebeatnicov Oleg în beneficiul lui Chirilovici Ruslan datoria în sumă de 24800 euro dobânda de întârziere în sumă de 4705 euro și taxa de stat în mărime de 2500 lei.

S-a încasat de la Jerebeatnicov Oleg în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 16309, 44 lei.

Prima instanță a pronunțat dispozitivul hotărârii din 16 octombrie 2015 în lipsa recurentului Jerebeatnicov Oleg.

În conformitate cu art.236 alin.(4) Codul de procedură civilă, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

La 16 octombrie 2015 Judecătoria Centru mun.Chișinău a expediat lui Jerebeatnicov Oleg copia dispozitivului hotărârii (f.d.47).

Prin avizul de recepție DS2001092435AS se confirmă că Jerebeatnicov Oleg a recepționat copia dispozitivului hotărârii la 21 octombrie 2015 (f.d.48).

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Articolul 111 alin. (1), (2) și (3) Codul de procedură civilă prevede că actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Contrar acestor prevederi legale, Jerebeatnicov Oleg a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 16 octombrie 2015 la 01 martie 2016, cu omiterea termenului de declarare a apelului (f.d.52-57).

În conformitate cu art.116 alin.(1) și (2) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

Jerebeatnicov Oleg nu a prezentat instanței de apel motive întemeiate pentru a fi repusă cererea de apel în termen.

Argumentele recurentului Jerebeatnicov Oleg că nu a fost legal citat pentru ședința de judecată din 16 octombrie 2015 și nu a primit dispozitivul hotărârii nu pot fi reținute.

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 14 iulie 2015 s-a primit în procedură cererea de chemare în judecată, s-a fixat ședința de judecată pentru 04 septembrie 2015 ora.10.00 (f.d.32).

Judecătoria Centru mun. Chișinău a expediat în adresa lui Jerebeatnicov Oleg citație prin care este înștiințat despre data, ora și locul examinării pricinii, încheierile judecătorești, cererea de chemare în judecată și documentele anexate (f.d.35).

Prin avizul de recepție nr.2001047337 se confirmă că Jerebeatnicov Oleg a recepționat citația la 21 iulie 2015, fapt confirmat și în cererea de recurs (f.d.36).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 04 septembrie 2015 Jerebeatnicov Oleg nu s-a prezentat din motive necunoscute și a fost amânată finalizarea examinarea pricinii pentru 16 octombrie 2015 (f.d.42-43).

Judecătoria Centru mun. Chișinău a expediat în adresa lui Jerebeatnicov Oleg citație prin care este înștiințat despre ședința de judecată din 16 octombrie 2015 (f.d.39).

Prin avizul de recepție DS2001033683AS se confirmă că Jerebeatnicov Oleg a recepționat citația la 10 septembrie 2015 (f.d.40).

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, Jerebeatnicov Oleg nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău corect a respins demersul de repunere a apelului în termen și a restituit apelul declarat de Jerebeatnicov Oleg ca fiind depus în afara termenului legal.

Art. 10 alin (1) Codul de procedură civilă prevede că sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Jerebeatnicov Oleg cunoscînd despre ședința de judecată din 04 septembrie 2015 a avut timp suficient pînă la 16 octombrie 2015 pentru a se interesa de soarta dosarului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. Curtea a admis că revine în primul rînd instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Afirmațiile recurentului Jerebeatnicov Oleg că semnăturile de pe avizele de recepție DS2001092435AS și DS2001033683AS de la f.d.40 și 48 nu îi aparțin nu pot fi reținute.

În conformitate cu art. 105 alin. (1) Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Prin avizele de recepție DS2001092435AS și DS2001033683AS se confirmă că la 10 septembrie 2015 și 21 octombrie 2015 Jerebeatnicov Oleg a recepționat citația și dispozitivul hotărîrii din 16 octombrie 2015 (f.d.40, 48).

În conformitate cu art. 105 alin. (5) și (6) Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor.

Dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmîneze citația sau înștiințarea o va înmîna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmîneze destinatarului cît mai curînd posibil.

Conform pct. 89 și 90 Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului 798 din 18 iunie 2002, trimerile poștei de scrisori înregistrate (exceptând trimerile cu mențiunea "Predarea în mână proprie" sau cu mențiunea "Citație" ori "înștiințare") pot fi eliberate fără procură membrilor familiei de gradul întâi, care au atins vârsta majoratului, la prezentarea unuia din documentele de legitimare indicate în pct.103 al prezentelor Reguli și a documentului care confirmă relațiile de rudenie, pe aviz fiind indicată relația de rudenie (mamă, tată, fiu, fiică, soț, soție, frate, soră).

Trimerile poștale cu mențiunea "Predarea în mână proprie", "Citație" sau "înștiințare" se înmînează personal destinatarului. În lipsa acestuia, în cutia poștală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală.

În corespundere cu normele de drept citate și avînd în vedere că pe avizele de recepție prin care se confirmă recepționarea citației și dispozitivul hotărîrii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 16 octombrie 2015 nu este indicat că au fost primite de o altă persoană, se prezumă că acestea au fost recepționate de către destinatarul acestora Jerebeatnicov Oleg.

Or, temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea mențiunilor agenților poștali din avizele de recepție anexate la dosar nu sunt.

Nu pot fi reținute nici afirmațiile avocatului Frunză Adela că a fost în imposibilitate să se prezinte la ședința de judecată a instanței de apel din 08 septembrie 2016 pe motiv că a fost bolnavă și instanța a încălcat dreptul recurentului Jerebeatnicov Oleg la un proces echitabil nu a amânat ședința de judecată.

În conformitate cu art.205 alin.(1) li (4) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să comunice din timp instanței judecătorești motivul imposibilității de a se prezenta în ședință de judecată și să prezinte probele care dovedesc motivul.

Dacă instanței judecătorești nu i s-a comunicat motivul neprezentării în ședință de judecată a participantului la proces citat legal sau dacă instanța consideră neîntemeiat motivul neprezentării, pricina se examinează în absența acestuia.

Avocatul Frunză Adela nu a comunicat din timp instanței de apel motivul imposibilității de a se prezenta în ședință de judecată și instanța corect a dispus examinarea pricinii în absența acesteia.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că instanța de apel a emis o încheiere legală și temeieri de casare a acesteia nu sunt, iar argumentele invocate de Jerebeatnicov Oleg și avocatul Frunză Adela în cererea de recurs poartă caracter declarativ, se combat cu actele pricinii și normele de procedură ce reglementează termenul de depunere a apelului împotriva hotărîrilor emise în prima instanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Jerebeatnicov Oleg și avocatul Frunză Adela.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Chirilovici Ruslan împotriva lui Jerebeatnicov Oleg cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan